

Rajavartiolaitoksen esikunta
Raja- ja meriosasto

02.02.2026

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto

1. Sisäministeriön maahanmuutto-osaston lausuntopyyntö VN/30556/2024

Sisäministeriön rajavartio-osaston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto on pyytänyt sisäministeriön rajavartio-osastolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ulkomaalaislain muuttamista.

Hallituksen esityksen tavoitteena on selkeyttää maasta poistamista koskevaa sääntelykokonaisuutta suhteessa Euroopan unionin lainsäädäntöön ja esityksessä ehdotetaan, että Schengenin rajasäännöstössä tarkoitettu pääsyn epääminen ja hallinta-asetuksessa tarkoitettut siirtopäätökset erotettaisiin kansallisesta käännästämisestä. Euroopan unionin kansalaisten maasta poistamisella olisi jatkossa yksi menettely, joka nimettäisiin karkottamiseksi. Esityksen tavoitteena on, että muissa kuin turvapaikka-asioissa tehtävien maasta karkottamista koskevien päätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että ne voitaisiin panna täytäntöön nykyistä nopeammin.

Rajavartiolaitos pitää kannatettavana, että rajatarkastusviranomainen voi tehdä Maahanmuuttovirastolle esityksen oleskeluluvan peruuttamiseksi, jos se arvioi, että oleskeluluvan edellytykset eivät täyty ja lupa voidaan peruuttaa. Tämä muutos on vakiintuneen viranomaiskäytännön nostamista lain tasolle, jonka Rajavartiolaitos katsoo olevan perusteltua, koska esityksessä ehdotetaan myös, että rajatarkastusviranomainen voisi tällaisen esityksen tehdessään ottaa oleskelulupakortin tai unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin tilapäisesti haltuunsa. Muutoksella pyritään estämään ennalta oleskelulupa- ja oleskelukorttien väärinkäyttöä.

Rajavartiolaitos pitää kannatettavana pääsyn epäämistä koskevaa muutosta, koska muutoksella arvioidaan olevan sääntelyn tilaa selkeyttävä vaikutus, kun ulkorajalla tehtäviin päätöksiin sovellettaisiin jatkossa aiempaa useimmissa tapauksissa suoraan Schengenin rajasäännöstöä. Hallituksen esityksessä laajennetaan rajatarkastusviranomaisen toimivaltaa henkilötuntomerkkien ottamisessa, esityksen mukaan rajatarkastusviranomainen saisi ottaa henkilön henkilötuntomerkit jatkossa myös ulkomaalaisesta, jonka pääsy on evätty, joka on määrätty

maahantulokieltoon tai jonka maassa oleskelun edellytyksiä selvitetään. Rajavartiolaitos näkee tämän muutoksen hyvänä uudistuksena.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi myös rajatarkastusviranomaiselle toimivalta toimittaa maastapoistamispäätöksen tiedoksianto kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa. Kyse voisi olla esimerkiksi rajamenettelyssä tehdyistä päätöksistä. Tämän muutoksen voidaan katsoa olevan perusteltu, koska Rajavartiolaitos vastaa rajamenettelyyn otettujen henkilöiden maasta poistamisesta. Rajavartiolaitos voi edelleen tehdä myös Maahanmuuttovirastolle pyynnön tiedoksiannosta, jos virasto voi tarkoituksenmukaisesti huolehtia tiedoksiantotehtävästä.

Rajavartiolaitos toteaa ehdotettavasta 142 §:n 2 momentista, että jäsenvaltio voi palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin.

Rajavartiolaitos pitää toiminnallisesti kannattavana ehdotettavan lain 150 §:n 4 momentin 3 kohtaa, mutta pyytää tarkastelemaan sen suhdetta paluudirektiiviin.

Rajavartiolaitoksen esikunta, joka toimii samalla sisäministeriön rajavartiolaitososastona, on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun ja kannattaa siinä esitettyjä lakimuutosehdotuksia.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Tom Hanén

Raja- ja meriosaston osastopäällikkö
Prikaatikenraali

Mika Rytönen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 02.02.2026 klo 10:36.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

JAKELU	SM MMO RVLE/OIKOS RVLE/RMOS
TIEDOKSI	RVLE/RMOS/Rajaturvallisuusyksikkö